DOI: https://doi.org/10.53486/sstc2026.v3.56
CZU: 336.71.078.3:004

DETERMINANT FACTORS OF SUPTECH ADOPTION IN BANKING PRUDENTIAL SUPERVISION

FACTORII DETERMINANȚI AI ADOPTĂRII SUPTECH ÎN SUPRAVEGHEREA PRUDENȚIALĂ BANCARĂ

IZURIC Mihaela, studentă, specialitatea: Administrare Bancară
COD ORCID: 0009-0008-0207-8991
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova, Chișinău,
Strada Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 6, www.ase.md
Telefon: + 37368031120
e-mail autor: izuric.mihaela@ase.md

Abstract:*The relevance of SupTech in banking prudential supervision has increased in recent times as financial authorities strive to improve prudential supervision in a rapidly evolving financial ecosystem. In this context, this paper aims to explore the key determinant factors for SupTech adoption in banking prudential supervision from institutional, organizational, and technological perspectives. The primary aim is to identify key factors that significantly influence SupTech adoption in banking prudential supervision. The conceptual and analytical literature approach is employed in this study, based on report of internationals institutions and relevant literature. The institutional factors examined include digital transformation, data governance/SupTech strategies, supervisory independence, capacity, and authority type. Organizational factors include decentralized models, hub-and-spoke or centralized hub models, and the presence of a dedicated SupTech unit. The technological factors include cloud computing and artificial intelligence/machine learning. The findings of the study reveal that institution-wide strategies, supervisory independence/capacity, hub-and-spoke or centralized hub models, and the presence of a dedicated SupTech unit are critical factors for higher SupTech adoption. Cloud infrastructure and AI/ML integration further amplify supervisory effectiveness, but only when supported by robust data governance and security arrangements.*
Key words: *financial supervision, SupTech, financial authorities, technology adoption, prudential supervision, innovation*
JEL CLASSIFICATION: G28, G21, O33

INTRODUCERE

După criza financiară din 2009, conformitatea a devenit elementul cheie spre asigurarea unui ecosistem cert. Reglementările s-au înăsprit, cerințele pentru companii, în special pentru bănci, au devenit mai stricte ca niciodată, iar cadrul legislativ se află într-o schimbare constantă.

Integrarea accelerată a tehnologiei în practicile de supraveghere marchează o schimbare de paradigmă în sectorul financiar. SupTech, este definită de EIOPA ca „utilizarea tehnologiei de către autoritățile de supraveghere pentru a oferi soluții de supraveghere inovatoare și eficiente care vor sprijini un sistem de supraveghere mai eficace, flexibil și receptiv” (EIOPA, Supervisory Technology Strategy, februarie 2020), prin integrarea acestor tehnologii se urmărește sporirea eficienții și eficacității agențiilor de supraveghere, atenuând riscurile în ecosistemul bancar, îmbunătățind conformitatea și reducând costurile. Lipsa uniformității adoptării SupTech între autoritățile de supraveghere și fragmentarea cadrului integrat de analiză a factorilor determinanți relevă întrebarea: *Care sunt factorii determinanți ai adoptării SupTech în supravegherea prudențială bancară și cum influențează aceștia deciziile autorităților de supraveghere?*

Scopul articolului este efectuarea analizei factorilor determinanți ai adoptării SupTech de către autoritățile de supraveghere bancară, pentru a identifica condițiile care favorizează integrarea eficientă a acestora în procesele prudențiale.

Obiectul cercetării îl reprezintă supravegherea prudențială bancară, ca domeniu de activitate al autorităților de supraveghere financiară în contextul digitalizării proceselor de monitorizare și

control al riscurilor bancare, analizat prin **subiectul certării**, care se bifurcă în factorii determinanți ai adoptării tehnologiilor SupTech în supravegherea prudențială bancară și modalități de manifestare, condiții, particularități și implicații asupra eficienței procesului de supraveghere.

Pentru depanarea subiectului, vom urmări realizarea următoarelor **obiective**:

1. Clarificarea conceptului de SupTech și a rolului său în supravegherea prudențială.
2. Identificarea principalelor categorii de factori determinanți ai adoptării SupTech (instituționali, tehnologici, organizaționali).
3. Evidențierea implicațiilor adoptării SupTech pentru eficiența supravegherii prudențiale.

Analiza factorilor determinanți ai adoptării SupTech se bazează pe următoarele ipoteze testabile:

H1: Adoptarea SupTech în supravegherea prudențială bancară va fi influențată de factori instituționali, tehnologici și organizaționali.

H2: SupTech reprezintă un instrument inovator pentru supravegherea prudențială bancară.

Cercetarea adoptă o abordare mixtă, integrând metode cantitative (analiză statistică a datelor bancare și digitalizării) și calitative (explorarea contextului instituțional și reglementar al SupTech). Aceasta permite testarea ipotezelor și interpretarea lor contextuală. Metodele includ analiza statistică, comparații și examinarea documentelor oficiale care conțin chestionare structurate adresate supraveghetorilor bancari și instituțiilor financiare. Datele primare provin din aceste chestionare, iar cele secundare din rapoartele băncilor centrale, publicațiile European Banking Authority, Eurostat și World Bank. Strategia este deductivă (de la teorii la ipoteze despre factorii adoptării SupTech), pragmatică și interdisciplinară (tehnologie, reglementare, instituții). Cercetarea este neexperimentală, observațională, comparativă (diferențe și similitudini între țări) și transversală (date la un moment dat). În ansamblu, designul reprezintă un tablou deductiv, mixt, observațional, comparativ și transversal oferind analiza coerentă a factorilor determinanți.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Problematica adoptării SupTech în supravegherea prudențială bancară, în special a factorilor determinanți, este analizată preponderent în rapoartele instituțiilor internaționale. Este necesar definirea nu doar a conceptului de SupTech, dar și a supravegherii prudențiale pentru înțelegerea per ansamblu a fenomenului. Conform definiției publicate de Centrul Financiar din Liechtenstein, supravegherea prudențială reprezintă procesul de monitorizare și reglementare a instituțiilor financiare, în special a băncilor, realizat de autoritățile competente pentru a asigura siguranța și soliditatea acestora, precum și stabilitatea sistemului financiar în ansamblu (What Does “Prudential Supervision” Mean? - Liechtenstein Finance, 2025). În această perspectivă, supravegherea prudențială bancară urmărește verificarea respectării cerințelor privind capitalul, lichiditatea și gestionarea riscurilor, astfel încât instituțiile să nu își asume expuneri excesive capabile să provoace falimente sistematice sau să afecteze încrederea deponenților și a altor creditorilor.

Anterior am menționat definiția SupTech redată de către Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA), însă este necesar să analizăm și alte abordări, spre exemplu Tomasz Dziwgo în lucrarea sa *Supervisory Technology As a New Tool for Banking Sector Supervision*, examinează SupTech ca instrument disruptiv în supraveghere bancară, reducând procese manuale și îmbunătățind analiza riscurilor prin big data și machine learning. Acesta subliniază avantaje în eficiență, dar necesitatea reglementărilor adaptate, cu exemple din Polonia și Uniunea Europeană (UE). O altă instituție internațională, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), subliniază că digitalizarea piețelor financiare și volumul crescând de date necesită automatizarea proceselor de reglementare și supraveghere, pentru a menține eficiența și relevanța autorităților publice. Studiile OECD arată că reglementarea și supravegherea bazate pe date pot îmbunătăți detectarea riscurilor sistematice, integritatea piețelor și protecția investitorilor.

Termenul SupTech este preluat din mai multe surse internaționale, marcând un domeniu comun de cercetare, astfel există multe definiri:

- **Bordul pentru Stabilitate Financiară (FSB) și Comitetul de la Basel pentru Supraveghere Bancară (BCBS)** definesc SupTech ca utilizarea de soluții digitale (hardware/software, analiză de date, AI) de către autoritățile de supraveghere pentru a îmbunătăți capabilitățile de monitorizare și analiză.
- **World Bank** extinde definiția la tehnologia este aplicată pentru a spori procesele de supraveghere din perspectiva autorităților, în special în contextul Piețelor Emergente și Economiilor în Dezvoltare (EMDE).
- **di Castri** limitează SupTech la utilizarea inovațiilor tehnologice (big data, AI) de către autorități financiare supraveghetoare, excluzând politica monetară.

Au apărut, variații terminologice, de la definiții largi *„tehnologie pentru supraveghere”* la abordări mai restrânse, centrate pe *„tehnologie inovativă”* aplicată strict finanțelor. De asemenea, Dias și Staschen pun accentul pe „soluții tehnologice focalizate pe îmbunătățirea proceselor și eficacității supravegherii financiare”, ceea ce armonizează cu perspectivele FSB și World Bank.

Conform raportului BIS (Gambacorta et al., 2025) rolul SupTech în supravegherea prudențială bancară poate fi unul decisiv:

- SupTech ajută autoritățile să mitige informația asimetrică, riscul moral și probleme operaționale în sistemul financiar.
- Are un rol crescut în identificarea riscurilor emergente (cyber, climate/ESG, active digitale) pe care metodele tradiționale de raportare (rapoarte, inspecții onsite) nu le captează suficient de operativ.

Este necesar să menționăm că SupTech poate asigura supravegherea financiară mai eficientă, întrucât realizează, după cum este reprezentat în figura 1, câte roluri importante:

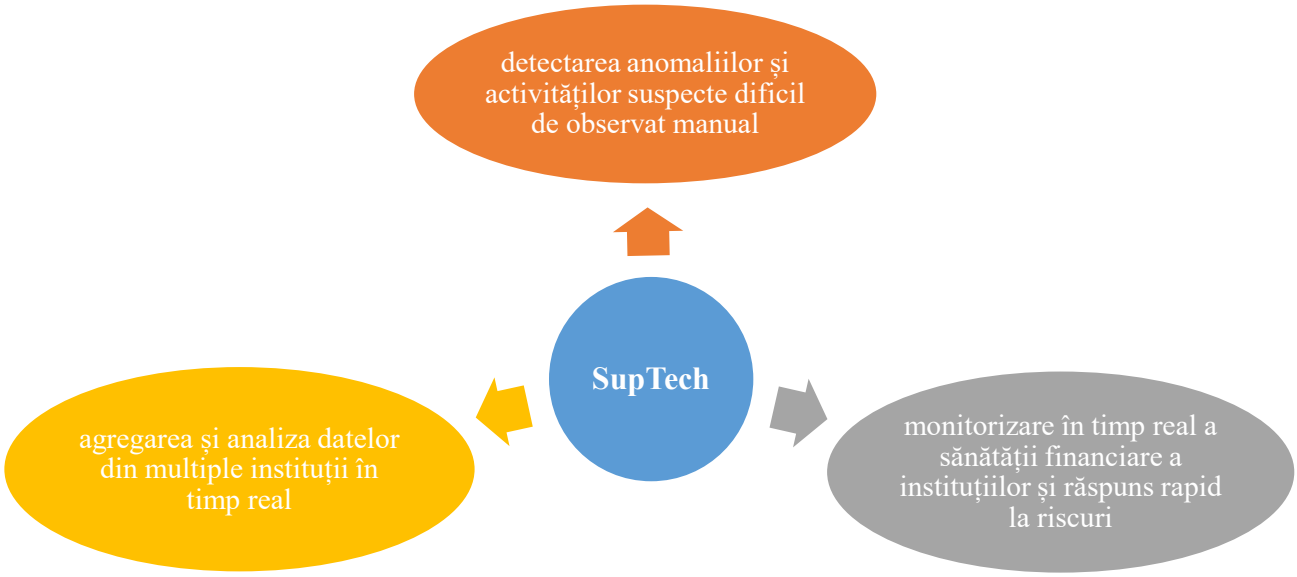

Figura 1. Rolul SupTech în supervizarea prudențială bancară
Sursa: Lucrarea BIS (Gambacorta et al., 2025)

Spre efectuarea analizei cu accent pe date actuale, am studiat raportul privind starea SupTech efectuat în anul 2025, care oferă o perspectivă actualizată și critică asupra modului în care autoritățile de supraveghere financiară navighează prin transformarea digitală într-un mediu modelat de inteligența artificială, cloud computing, finanțe bazate pe date și așteptări tot mai mari privind responsabilitatea publică. Astfel, în continuare vom analiza modul în care autoritățile de supraveghere

își redefinesc mandatele și modelele operaționale pe măsură ce sistemele financiare devin mai tehnologice, mai interconectate și mai expuse la noi forme de risc și abateri.

Figura 2 ilustrează accelerarea rapidă a adopției SupTech între 2022 și 2025, evidențiind o traiectorie ascendentă clară. În 2022, 54 autorități au raportat cel puțin o aplicație SupTech activă de Generația 2,3 sau 4. Acesta a crescut la 79 în 2023, urmat de o creștere semnificativă în 2024, când 171 de autorități aveau implementări operaționale. Până în 2025, totalul ajunge la 197 autorități din 140 de țări, o creștere de peste triplu față de 2022, subliniind rolul tot mai mare al instrumentelor digitale în supravegherea financiară contemporană. Creșterea sugerează strategii mature, infrastructură de date îmbunătățită și pregătire organizațională, trecând de la piloți la implementări operaționale. Totuși, progresele sunt inegale, economiile avansate conducând, în timp ce pieţele emergente și economiile în dezvoltare (EMDE) rămân în urmă.

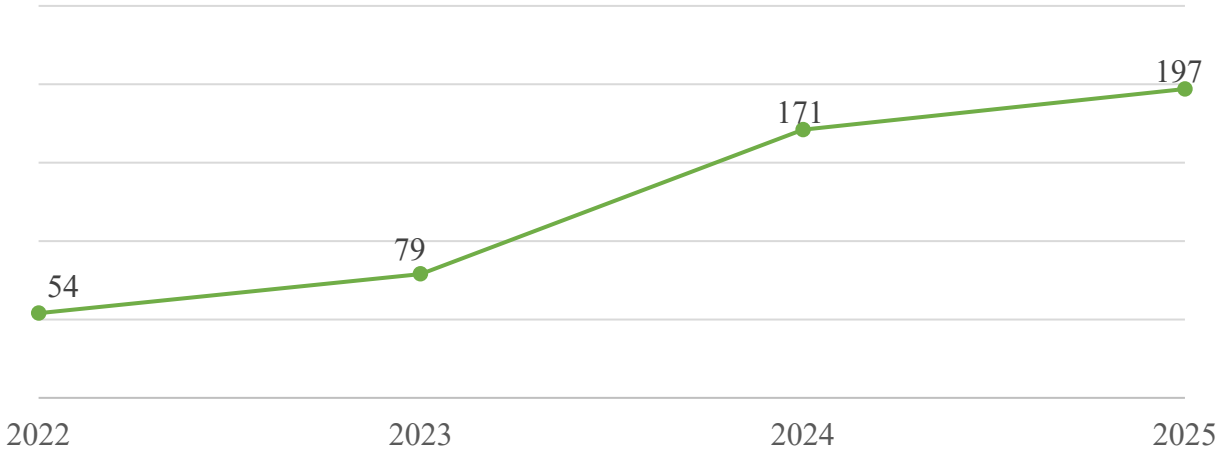

Figura 2. Autorități financiare cu una sau mai multe aplicații SupTech implementate
Sursa: Raportul privind SupTech 2025 (Di Castri et al., 2025)

Figura 3 cartografiază răspândirea mondială, notând 197 de autorități financiare în 140 de țări cu cel puțin o aplicație SupTech de generația 2G, 4G implementată. Această reprezentare vizuală subliniază expansiunea extinsă, nu limitată la câteva regiuni, reflectând transformarea digitală a supravegherii. Aglomerări dense apar în economii avansate precum Europa și America de Nord, cu adopție mai rară în EMDE.

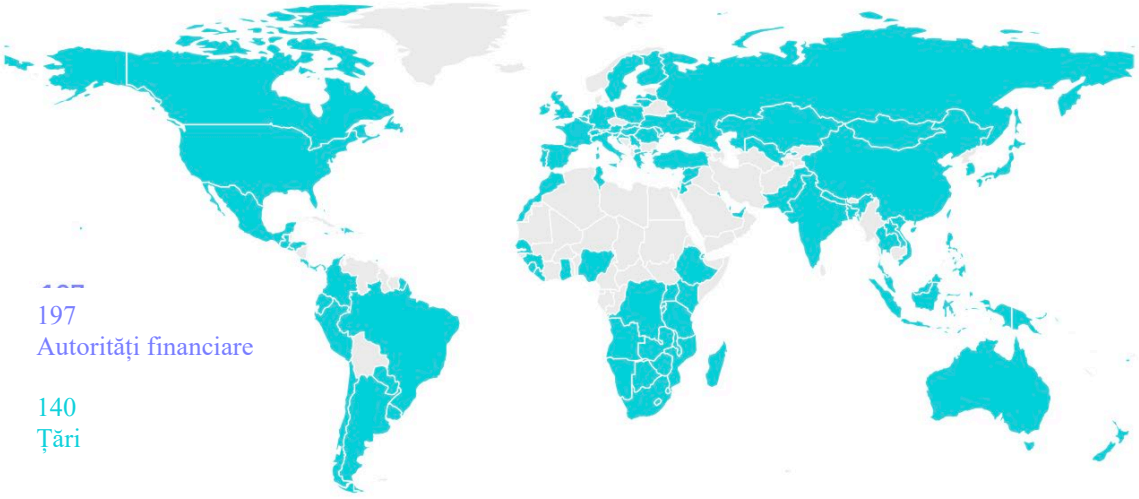

Figura 3. Adoptarea globală a tehnologiei SupTech: țări cu una sau mai multe aplicații SupTech implementate
Sursa: Raportul privind SupTech 2025 (Di Castri et al., 2025)

Per ansamblu analiza figurilor efectuate pe baza datelor din Raportul privind SupTech 2025, indică împreună adopția accelerată a SupTech-ului, dar cu variații semnificative în profunzime între economiile avansate și cele emergente sau în dezvoltare, evidențiind decalaje în maturitate strategică și capacitate organizațională. Aceste tendințe subliniază rolul tot mai important al instrumentelor digitale în supravegherea financiară, deschizând calea spre analiza factorilor cheie care influențează succesul implementării.

O confluență a mai multor factori determinanți a condus la dezvoltarea și aplicarea instrumentelor și metodelor SupTech și RegTech. Acestea apar din necesitatea de a sprijini procesele de supraveghere, asigurând în același timp respectarea cerințelor de reglementare. Din punct de vedere al cererii, de la criza financiară globală din 2008, cerințele de reglementare au fost consolidate, iar autoritățile și instituțiile reglementate atât se confruntă cu cantități tot mai mari de reglementări și date. Acest lucru încurajează crearea și adoptarea de instrumente digitalizate de conformitate și supraveghere ca răspuns. În ceea ce privește oferta, progresele tehnologice au propulsat o eficiență sporită a costurilor și o capacitate de date sporită, precum și o putere de calcul mai mare.

Adoptarea SupTech în supravegherea bancară este impulsionată de mai mulți factori de cerere interconectați, care abordează provocările unui peisaj financiar digitalizat în evoluție, permițând autorităților și instituțiilor să îmbunătățească supravegherea, reziliența și luarea deciziilor proactive.

Supraveghere și conformitate îmbunătățite este unul din avantajele adopției SupTech. Instrumentele SupTech consolidează supravegherea, monitorizarea și aplicarea reglementărilor de către autorități, îmbunătățind simultan raportarea și conformitatea entităților supravegheate. Aceasta sporește reziliența sistemului financiar prin automatizarea funcțiilor precum raportarea și managementul riscurilor, reducând erorile umane și facilitând monitorizarea în timp real pentru o supraveghere proactivă, bazată pe judecată de valoare.

Complexitatea crescută a reglementărilor și costurile conformității ar putea fi un impediment în implementare pentru unele instituții care supraveghează sau sunt supravegheate. Proliferarea reglementărilor, precum cele din Legea Dodd-Frank din SUA, Directiva MiFID II și Directiva AIFMD din UE, a amplificat obligațiile de raportare și penalitățile pentru neconformitate, determinând investiții substanțiale în programe de conformitate și management al riscurilor de către instituțiile reglementate.

Management eficient al datelor reglementare este unul dintre beneficiile majore. Sistemele legacy sunt adesea incompatibile cu instrumentele digitale actuale, dar digitalizarea datelor crește eficiența, reziliența operațională și calitatea datelor pentru autorități și instituții. Sondajele indică eficiența ca principal motor al adoptării SupTech pentru aproape jumătate dintre autoritățile respondente, figura 4 (Gartner, 2020).

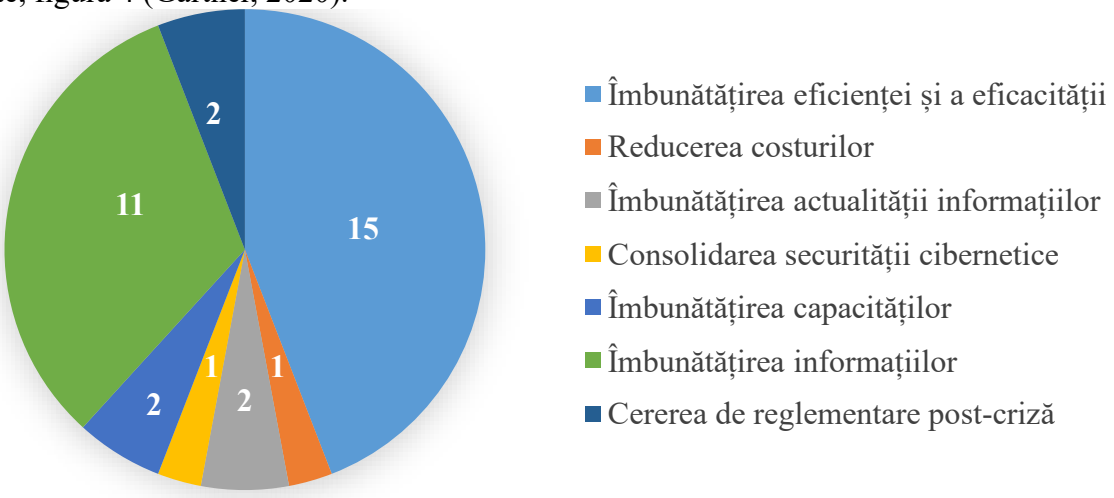

Figura 4. Factorii principali ai cererii pentru dezvoltarea unei strategii SupTech, nr. de autorități care consideră factorul ca fiind cel mai important
Sursa: Sondaj FSB, 2020

S-a observat și supraveghere previzională și insight-uri îmbunătățite, odată cu volumul crescut de date granulate, în timp real și neconvenționale. SupTech echipează autoritățile pentru supraveghere proactivă și identificarea mai bună a riscurilor sistemice, clasându-se pe locul doi în sondajele privind strategia SupTech (Sound Practices: Implications of Fintech Developments for Banks and Bank Supervisors, 2018).

Digitalizarea serviciilor financiare majorează amenințările cibernetice, iar SupTech sprijină combaterea spălării banilor, finanțării terorismului, mituirii, corupției și tranzacțiilor insider domenii în care aplicațiile sunt relativ avansate, conform studiilor academice. Astfel are loc focusarea accentuată pe securitate cibernetică și prevenirea criminalității financiare (Coelho et al., 2019; Hanley-Giersch, 2019; Business Wire, 2019).

Capabilități îmbunătățite de management al riscurilor este realizat prin automatizare, întrucât ea oferă evaluări mai precise, comprehensive și rapide ale riscurilor, crescând productivitatea în supraveghere și conformitate.

Inovațiile post-criză din 2008 au stimulat intrarea FinTech-urilor și a jucătorilor non-tradiționali în plăți, investiții și credite, împreună cu ecosistemul lor de furnizori, necesitând SupTech scalabil pentru standarde consistente de conformitate și supraveghere. Număr mai mare de entități supravegheate datorită digitalizării cimentează necesitatea adoptării SupTech.

Acești factori subliniază rolul transformator al SupTech în supravegherea bancară, de la reactivă la reziliență și previzională.

De asemenea, putem observa clasificarea factorilor care influențează adoptarea SupTech de către instituțiile cu atribuții de supraveghere în figura 5.

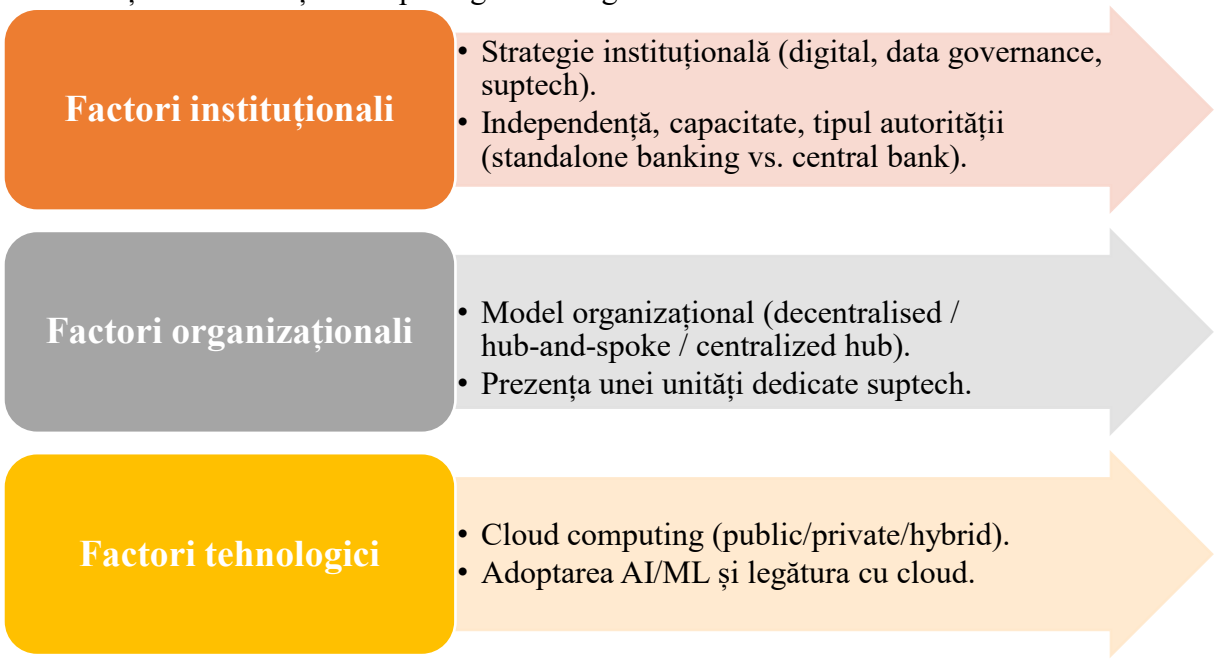

Figura 5. Factori determinanți ai adoptării SupTech în supravegherea prudențială bancară
Sursa: Elaborat de autor în baza literaturii studiate

Aceasta ilustrează trei categorii de factori care influențează adoptarea SupTech în cadrul supravegherii prudențiale bancare. Prima categorie include **factori instituționali**, cum ar fi existența unei strategii instituționale clare pentru transformare digitală, guvernanța datelor și SupTech, gradul de independență a autorității de supraveghere, capacitatea instituțională și tipul autorității. Autoritățile cu strategii instituționale clare pentru transformare digitală, guvernanța datelor și SupTech implementează un număr semnificativ mai mare de aplicații SupTech, așa cum se arată în evidențele empirice ale BIS (Gambacorta et al., 2025). Independența și capacitatea instituțională sunt precondiții pentru explorarea și implementarea unor tehnologii avansate în supravegherea prudențială.

A doua categorie vizează **factorii organizaționali**, respectiv modelul organizațional de dezvoltare SupTech (decentralizat, hub-and-spoke sau centralizat) și prezența unei unități dedicate SupTech. Modelul organizațional influențează viteza și coerența adoptării SupTech. Modelul hub-and-spoke, frecvent asociat cu o unitate dedicată SupTech, pare cel mai potrivit pentru a combina inovația, standardizarea și expertiza domenială în supravegherea prudențială bancară.

A treia categorie reflectă **factori tehnologici**, cum ar fi adoptarea cloud-computingului (public, privat sau hibrid) și integrarea instrumentelor bazate pe AI/ML, care de obicei depind de infrastructura cloud și de arhitectura de date subiacentă. Cloud-computingul reprezintă infrastructura suport pentru SupTech, iar adoptarea cloud-publicului este de obicei asociată cu o probabilitate mai mare de implementare a instrumentelor AI/ML, cu condiția respectării cerințelor de securitate și suveranitate a datelor. Aplicațiile AI/ML sunt încă într-un stadiu incipient, dar încep să fie integrate în teste de stres, sisteme de avertizare timpurie și analiza raportărilor în cadrul supravegherii prudențiale.

Astfel, adoptarea SupTech în supravegherea prudențială bancară este determinată de o combinație de factori tehnologici, instituționali și de reglementare. Analiza actorilor implicați, a definițiilor conceptuale și a datelor statistice relevă o tendință clară de digitalizare a proceselor de supraveghere, în care autoritățile de reglementare sunt motivate să utilizeze soluții inovatoare pentru a îmbunătăți eficiența, acuratețea și capacitatea de monitorizare a riscurilor. Astfel, SupTech devine un element esențial în modernizarea cadrului de supraveghere bancară.

În urma realizării analizei, în special a celei calitative, este necesar să menționăm și articolul BIS, realizat în noiembrie 2025, care sintetizează câteva concluzii empirice:

- Autoritățile care au dedicat SupTech unit au un număr mai mare de aplicații SupTech implementate (Gambacorta et al., 2025, p. 2, 7, 13).
- Autoritățile cu strategii globale (digital transformation, data governance, SupTech) au mai puține bariere de design, implementare și adoptă mai repede instrumente moderne (Gambacorta et al., 2025, p. 2-3, 7).
- Implementarea SupTech este mai avansată în domeniile de stabilitate financiară și supraveghere prudențială decât în riscuri emergente (climate, cyber, digital assets) (Gambacorta et al., 2025, p. 11-12).

Aceste afirmații susțin, prin analiza a seturilor mari de date indisponibile public, că factorii instituționali (strategie, unitate dedicată, capacitate, cloud) sunt esențiali pentru adoptarea SupTech în supravegherea bancară prudențială. Supravegherea bancară prudențială rămâne un domeniu prioritar pentru adoptarea SupTech, însă ritmul implementării acestuia depinde în mod esențial de calitatea sprijinului instituțional oferit de autoritatea de supraveghere.

În urma studiului ipotezele formulate, respectiv că adoptarea SupTech este influențată de factori instituționali, tehnologici și organizaționali (H1) și că SupTech reprezintă un instrument inovator pentru supravegherea prudențială bancară (H2), au fost demonstrate calitativ prin analiza literaturii de specialitate, a studiilor de caz instituționale și a experienței autorităților de supraveghere la nivel internațional, confirmând astfel relevanța și validitatea cadrului teoretic propus.

Cu toate acestea, cercetarea prezintă și anumite limite precum disponibilitatea datelor privind implementarea SupTech mai puțin disponibilă sau inconsistentă, perioada de cercetare mai scurtă (mai ales pentru instrumente mai noi), focalizarea asupra unor arii geografice și instituționale mai restricționate (sisteme de supraveghere bancară prudențială din mai multe țări cu un nivel avansat de dezvoltare digitală).

CONCLUZII/RECOMANDĂRI

Adoptarea SupTech în supravegherea prudențială bancară se bazează în principal pe factori instituționali (strategiile de transformare digitală, guvernanța datelor și SupTech, independența și capacitatea autorității) și organizaționali (modelul hub-and-spoke al dezvoltării SupTech și prezența unității dedicate). Factorii tehnologici (cloud computing, AI/ML) pot contribui la o mai mare eficiență a SupTech, dar numai în cadrul unui sistem de date bine fundamentat și cu cerințe de securitate adecvate.

Este indubitabil că potențialul SupTech de a transforma procesele de date, care la rândul lor îmbunătățesc promptitudinea și calitatea deciziilor și acțiunilor, utilizarea instrumentelor SupTech de către autorități a câștigat teren în ultimii ani, după cum demonstrează și ultimele cercetări din domeniu, precum și interesul sporit față de acest subiect. În același timp, aplicațiile de analiză a datelor, adesea create pentru a facilita fluxurile interne, cum ar fi analiza comportamentului necorespunzător și supravegherea piețelor, se dezvoltă împreună cu instrumentele de colectare a datelor. Acestea din urmă necesită un anumit nivel de cooperare din partea instituțiilor reglementate, prin raportarea supravegherii și soluții de gestionare a datelor.

Pentru utilizarea eficientă, este esențial ca autoritățile să consulte constant entitățile reglementate pentru a asigura compatibilitatea și armonizarea sistemelor. Soluțiile SupTech implementate în mod ad-hoc și fără planificare pot avea efecte negative pentru bănci și alte instituții, din cauza lipsei standardelor comune și a nivelurilor diferite de tehnologie între autorități. În plus, adoptarea SupTech poate influența comportamentul instituțiilor supravegheate, care pot ajusta informațiile raportate sau chiar căuta să profite strategic de soluțiile tehnologice. Spre final, menționăm că promovarea unei coordonări strânse între autorități, entitățile reglementate și furnizorii de tehnologie, atât la nivel național, cât și între țări, este esențială pentru a asigura compatibilitatea sistemelor, scalabilitatea instrumentelor SupTech și reducerea riscurilor legate de opacitatea algoritmilor, informațiile asimetrice și comportamentele strategice ale participanților la piață.

REFERINȚE:

1. Business Wire. (2019, Septembrie 26). *Emerging trends, drivers and challenges in the RegTech market 2019–2023*.
2. Coelho, R., De Simoni, M., Prenio, J., & Rashidian, M. (2019, August). *SupTech applications for anti-money laundering*(FSI Papers No. 18). Bank for International Settlements.
3. Denis, E. (2021). The promises and pitfalls of SupTech for corporate governance-related enforcement. *OECD Going Digital Toolkit Notes*, No. 10. https://doi.org/10.1787/9f0b8883-en
4. Di Castri, S., Grasser, M., & Barasa, M. (2025). State of SUPTech Report 2025. *SSRN Electronic Journal*. https://doi.org/10.2139/ssrn.5903962
5. European Insurance and Occupational Pensions Authority. (2020, Februarie 11). *Supervisory technology strategy*. https://www.eiopa.europa.eu/publications/supervisory-technology-strategy_en
6. Gambacorta, L., Lauridsen, N., Kiuhan-Vásquez, S., & Prenio, J. (2025). *Making suptech work: Evidence on the key drivers of adoption* (BIS Working Papers No. 1309). https://www.bis.org/publ/work1309.pdf
7. Gartner. (2020). *Gartner glossary*. https://www.gartner.com/en/information-technology/glossary
8. Hanley-Giersch, V. (2019). RegTech and financial crime prevention. În J. Barberis, D. W. Arner, & R. P. Buckley (Eds.), *The RegTech Book* (p. 22).
9. Liechtenstein Finance. (2025, Februarie 12). *What does "prudential supervision" mean?*https://finance.li/en/knowledge/what-does-prudential-supervision-mean/
10. Sound practices: Implications of fintech developments for banks and bank supervisors. (2018, Februarie 19). *Bank for International Settlements*. https://www.bis.org/bcbs/publ/d431.htm

Coordonator științific: COCIUG Victoria, dr., conf. univ.,
ORCID: 0000-0001-8114-4644
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, Strada Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: + 373224128
e-mail: v_cociug@ase.md